

**ЗАЯВА
ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГУ
СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ**

на надання послуги з розробки Схеми теплопостачання міста Суми на 2019-2029 рр.

1) ЗАМОВНИК:

Виконавчий комітет Сумської міської ради
в особі Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради.
Юридична адреса: 40030, Сумська область, місто Суми, вул. Горького, буд. 21.

2) ВИД ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування – стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування мають походити стратегічну екологічну оцінку.

Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради представляється розроблена «Схема теплопостачання м. Суми на 2019 – 2029 рр.».

Проект Схеми розроблено з метою реалізації повноважень виконавчих органів міських рад у галузі містобудування, житлово-комунального господарства та на виконання Наказу Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 26.04.2006 № 147 «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення енерго- та екологоефективних схем теплопостачання населених пунктів України»,

Цією Схемою передбачено шляхи подальшого розвитку системи теплопостачання міста, впровадження низки організаційних та технічних заходів щодо забезпечення тепловою енергією споживачів, приєднаних до централізованих систем теплопостачання м. Суми, а також будівель багатоквартирних будинків та об'єктів соціальної інфраструктури (школи, дитячі садочки), які за Генеральним планом розвитку м. Суми у період 2019-2029 рр. мають бути збудовані у місті, підвищення показників енергоефективного функціонування систем централізованого теплопостачання. Схемою передбачається подальше впровадження енергозберігаючих технологій в елементах систем теплопостачання, відновлення теплових мереж, у т. ч. підвищення енергоефективності наявного комбінованого виробництва електричної та теплової енергії, які дозволять знизити негативний вплив забруднюючих речовин на навколишнє природне середовище, забезпечити стабільність, безперебійність теплозабезпечення та електрозабезпечення, економію первинних енергоносіїв.

Проект Схеми базується на положеннях чинних законодавчих та нормативних документів:

Закон України «Про теплопостачання» № 2633-IV від 02.06.2005 р.;

Закон України «Про енергозбереження» № 74/94-ВР від 01.07.1994 р.;

Закон України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу» № 2509-IV від 05.04.2005 р.;

Закон України «Про альтернативні джерела енергії» № 555-IV від 20.02.2003 р.;

Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 34, ст.343);

Постанова кабінету міністрів України № 1505 від 31.12.1997 р. «Про Програму державної підтримки розвитку нетрадиційних та відновлюваних джерел енергії та малої гідро- і теплоенергетики (із змінами, внесеними згідно з постановами КМУ № 746 від 16.08.2005 р. та № 1571 від 08.11.2006 р.);

ДБН В.2.5-39:2008 Інженерне обладнання будинків і споруд. Зовнішні мережі та споруди. Теплові мережі;

ДБН В.2.5-77:2014 "Котельні";

ДБН В.2.5-20-2001 «Газопостачання»;

ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 "Будівельна кліматологія";
ДБН В.2.5-67:2013 «Опалення, вентиляція та кондиціонування»;
ДБН В.2.2-15-2005 «Житлові будинки»;
ДБН В.2.2-9-99 «Громадські будинки та споруди»;

Норми та вказівки з нормування витрат палива та теплової енергії на опалення житлових та громадських споруд, а також на господарсько-побутові потреби у Україні, КТМ 204 України 244-94;

Посібник та доповнення до «Норм та вказівок з нормування витрат палива та теплової енергії на опалення житлових та громадських споруд, а також на господарсько-побутові потреби у Україні», КТМ 204 України 244-94;

«Методичні рекомендації з розроблення енерго- та екологоефективних схем теплопостачання населених пунктів України» затверджених Наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства від 26.04.2006 № 147.

Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України № 403 від 08.08.2012 року «Про затвердження Порядку погодження Мінрегіоном України схем теплопостачання населених пунктів з кількістю жителів більш як 20 тисяч осіб та регіональних програм модернізації систем теплопостачання»;

Проектом розглядаються технічні альтернативи:
Технічна альтернатива 1.

Реконструкція обладнання відокремлених котелень та мереж, приєднаних до них, заміна обладнання на Сумській ТЕЦ та КППВ ПАТ «СНВО», відновлення роботи газотурбінних установок ПАТ «СНВО» з метою підвищення ефективності комбінованого виробництва електричної та теплової енергії для виконання вимог, які висуваються до вискоелективної когенерації, що передбачає, зокрема, підвищення рівня надійності та ефективності роботи основних фондів (генеруючого та допоміжного обладнання), виконання екологічних заходів, які спрямовані на зниження негативного впливу забруднюючих речовин на навколишнє природне середовище, забезпечення безперебійного, стабільного та якісного теплопостачання споживачів, виробництва теплової та електричної енергії, економії первинної енергії.

Технічна альтернатива 2.

Одним з варіантів заміщення природного газу як первинного енергоносія запропоновано запровадження котельного обладнання на КППВ ПАТ «СНВО», яке може використовувати у якості палива тверді побутові відходи. Зазначена альтернатива передбачає комплекс заходів щодо розміщення на території котельні сортувальної лінії твердих побутових відходів, які утворюються у м. Суми з послідуною утилізацією органічної складової відходів у якості палива як первинного енергоносія. Розглянуто також можливість використання як первинного енергоносія інших видів біомаси.

Проведений аналіз показує, що країна має значний потенціал біомаси доступної для виробництва енергії, основними складовими якої є сільськогосподарські відходи, різні види деревної біомаси та спеціально вирощувані енергетичні культури. Але для кінцевого використання цього потенціалу необхідно розробити надійну систему постачання біомаси, починаючи з вирощування, збору і закінчуючи постачанням на об'єкти теплоенергетики.

Нажаль, Сумська область не є багатою на біомасу і розраховувати на дрова, тирсу, деревні брикети та пелети в достатньому об'ємі не доводиться. Сумарний потенціал області по деревинному паливу складає близько 83,9 тис. тон нафтового еквіваленту або близько 839 тис. Гкал на рік, або в розрахунку на кам'яне вугілля теплотворною здатністю 5200 ккал/кг - близько 160 тис. тон в рік. Потенціал агробіомаси становить понад 422 тис т.н.е або в розрахунку на кам'яне вугілля близько 800 тис. тон. Однак, відходи аграрного сектора це, як правило, низькопотенційне паливо і вимагає особливого підходу до заготівлі, транспортування та переробки. Використання деревини обмежене внаслідок незначної кількості на ринку і

обмеженості її потенціалу.

Як показують розрахунки, варіант використання альтернативного палива є наразі неперспективним в межах міста Суми як з економічної, так і з екологічної точок зору, а також через відсутність в даний час необхідної паливної бази і постачальників, відсутності логістичних умов.

Технічна альтернатива 3.

Основною складовою системи централізованого теплозабезпечення м. Суми є системи теплопостачання від двох найпотужніших теплових джерел: Сумської ТЕЦ та Котельні північного промислового вузла ПАТ «СНВО». За проектом передбачалося їх функціонування з використанням температурного графіка подачі теплоносія 150^0-70^0 за умови якісного регулювання та залежної схеми. Це проектне рішення має декілька недоліків: є проблематичним використання низькопотенційного скидного тепла когенераційних установок; збільшені теплові втрати у теплових мережах, які наразі у багатьох випадках перевищують нормативні через зношеність існуючих теплових мереж; високі експлуатаційні витрати та ін.

Наразі більш ефективним вбачається експлуатація систем теплопостачання, які можуть використовувати низькопотенційне тепло когенераційних установок, застосовувати якісне та кількісне регулювання, залежну та незалежну схеми теплопостачання, що дозволяє найбільш ефективно використовувати первинні енергоносії з найменшим негативним впливом на навколишнє середовище. Як альтернатива, розробленою Схемою теплопостачання м. Суми передбачається варіант комплексу заходів, які дозволяють уникнути зазначених існуючих недоліків.

Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи:

Місце провадження планованої діяльності: територіальна альтернатива 1 територія територіальної громади м. Суми, у межах якої розташовані:

промисловий майданчик Сумської ТЕЦ, розташований в м. Суми, по вул. Друга Залізнична, буд. 10, промисловий майданчик КППВ ПАТ «СНВО» по вул. Ковпака, буд. 6, промислові майданчики інших відокремлених котельень систем централізованого теплопостачання м. Суми. Зазначені промислові майданчики є діючими об'єктами. Всі будівлі і споруди зазначених об'єктів розміщені на землях, відведених у користування згідно чинного законодавства.

Планова діяльність проваджується в межах діючих підприємств, які розташовані в межах виробничої та житлової території міста. Враховуючи недоцільність додаткового відводу земель у тимчасове чи постійне використання для розташування об'єктів генерації теплоенергетики міста, територіальна альтернатива 2 не розглядається.

Соціально-економічний вплив планованої діяльності:

Метою розроблення Схеми теплопостачання м. Суми на 2019-2029 рр. є виконання вимог Закону України «Про теплопостачання», підвищення надійності, якості та енергоефективності теплопостачання м. Суми, зниження викидів шкідливих речовин у навколишнє природне середовище.

Максимальні приземні концентрації забруднюючих речовин від викидів стаціонарних джерел, Сумської ТЕЦ, КППВ ПАТ «СНВО» в перспективі не перевищуватимуть гранично допустимі гігієнічні нормативи, функціонування відокремлених котельень, Сумської ТЕЦ відповідатиме вимогам Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів та не створить загрози здоров'ю населення.

3) ТЕ, ЯКОЮ МІРОЮ ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ВИЗНАЧАЄ УМОВИ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ АБО ОБ'ЄКТІВ, ЩОДО ЯКИХ ЗАКОНОДАВСТВОМ ПЕРЕДБАЧЕНО ЗДІЙСНЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ (У ТОМУ ЧИСЛІ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ, РОЗМІРУ, ПОТУЖНОСТІ АБО РОЗМІЩЕННЯ РЕСУРСІВ)

Відповідно до частини першої статті 3 Закону «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішення про провадження планової діяльності, визначеної частинами другою та третьою статті третьої. Така планова діяльність підлягає оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планової діяльності.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» до другої категорії видів планової діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля включено:

- поводження з відходами:

операції у сфері поводження з небезпечними відходами (зберігання, оброблення, перероблення, утилізація, видалення, знешкодження і захоронення);

операції у сфері поводження з побутовими та іншими відходами (оброблення, перероблення, утилізація, видалення, знешкодження і захоронення) обсягом 100 тонн на добу або більше;

- інші види діяльності:

утилізація, видалення, оброблення, знешкодження, захоронення побутових відходів.

Проектом Схеми теплопостачання м. Суми (технічна альтернатива 2) як один з варіантів заміщення природного газу як первинного енергоносія запропоновано запровадження котельного обладнання на КППВ ПАТ «СНВО», яке може використовувати у якості палива тверді побутові відходи. Зазначена альтернатива передбачає комплекс заходів щодо розміщення на території котельні сортувальної лінії твердих побутових відходів, які утворюються у м. Суми з послідувочою утилізацією органічної складової відходів у якості палива як первинного енергоносія. Як показують розрахунки, варіант використання альтернативного палива є наразі неперспективним в межах міста Суми як з економічної, так і з екологічної точок зору, а також через відсутність в даний час необхідної паливної бази і постачальників, відсутності логістичних умов.

Відповідно до частини два статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» до першої категорії видів планової діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля відносяться:

2) теплові електростанції (ТЕС, ТЕЦ) та інші потужності для виробництва електроенергії, пари і гарячої води тепловою потужністю 50 МВт і більше з використанням органічного палива.

Технічна альтернатива 1.

Проектом Схеми теплопостачання м. Суми (технічна альтернатива 1) передбачена реконструкція обладнання відокремлених котелень та мереж, приєднаних до них, заміна обладнання на Сумській ТЕЦ та КППВ ПАТ «СНВО», відновлення роботи газотурбінних установок ПАТ «СНВО» з метою підвищення ефективності комбінованого виробництва електричної та теплової енергії для виконання вимог, які висуваються до вискоелективної когенерації.

Місце провадження планової діяльності, територіальні альтернативи:

Місце провадження планової діяльності: територіальна альтернатива 1 територія територіальної громади м. Суми, у межах якої розташовані:

промисловий майданчик Сумської ТЕЦ, розташований в м. Суми, по вул. Друга

Залізнична, буд. 10, промисловий майданчик КППВ ПАТ «СНВО» по вул. Ковпака, буд. 6, промислові майданчики інших відокремлених котелень систем централізованого теплопостачання м. Суми. Зазначені промислові майданчики є діючими об'єктами. Всі будівлі і споруди зазначених об'єктів розміщені на землях, відведених у користування згідно чинного законодавства.

Планова діяльність проваджується в межах діючих підприємств, які розташовані в межах виробничої та житлової території міста. Враховуючи недоцільність додаткового відводу земель у тимчасове чи постійне використання для розташування об'єктів генерації теплоенергетики

міста, територіальна альтернатива 2 не розглядається.

4) ЙМОВІРНІ НАСЛІДКИ:

а) для клімату і мікроклімату:

Запропоновані у Схемі теплопостачання заходи не призведуть до негативного впливу на клімат і мікроклімат.

б) для повітряного середовища:

Запропоновані у Схемі теплопостачання заходи не призведуть до негативного впливу на повітряне середовище. За умови виконання заходів, запропонованих у Схемі, викиди парникових газів (у перерахунку на діоксид вуглецю) мають знизитися на 6517 тн, споживання природного газу теплогенеруючими установками відокремлених котелень має скоротитися на 3,4 %.

в) для водного середовища:

Запропоновані у Схемі теплопостачання заходи не призведуть до негативного впливу на водне середовище. За умови виконання заходів, запропонованих у Схемі подальше функціонування систем централізованого теплопостачання м. Суми не призведе до негативного впливу на водне середовище.

г) для ґрунту: Планова діяльність не супроводжуватиметься додатковим вилученням земель з сільськогосподарського обігу.

д) для рослинного і тваринного світу:

Запропоновані у Схемі теплопостачання заходи не призведуть до негативного впливу на рослини і тваринний світ. За умови виконання заходів, запропонованих у Схемі подальше функціонування систем централізованого теплопостачання м. Суми не призведе до негативного впливу на рослини і тваринний світ, у зоні впливу планової діяльності відсутні заповідні об'єкти.

е) для навколишнього соціального середовища (населення):

Запропоновані у Схемі теплопостачання заходи не призведуть до негативного впливу на населення. За умови виконання заходів, запропонованих у Схемі подальше функціонування систем централізованого теплопостачання м. Суми не призведе до негативного впливу на здоров'я населення, зменшення викидів забруднюючих речовин дозволить покращити екологічний стан міських та прилеглих до них територій.

ж) для навколишнього технологічного середовища:

Запропоновані у Схемі теплопостачання заходи не призведуть до негативного впливу на навколишнє технологічне середовище. За умови виконання заходів, запропонованих у Схемі подальше функціонування систем централізованого теплопостачання м. Суми не призведе до негативного впливу на виробничу діяльність підприємств, житлово-цивільні об'єкти, наземні і підземні споруди та інші елементи техногенного середовища, що знаходяться в зоні впливів планової діяльності.

з) для територій з природоохоронним статусом:

Запропоновані у Схемі теплопостачання заходи не призведуть до негативного впливу на території з природоохоронним статусом. За умови виконання заходів, запропонованих у Схемі подальше функціонування систем централізованого теплопостачання м. Суми не призведе до негативного впливу на території з природоохоронним статусом.

і) транскордонні наслідки для довкілля:

Запропоновані у Схемі теплопостачання заходи не матимуть негативних транскордонних наслідків для довкілля. За умови виконання заходів, запропонованих у Схемі подальше функціонування систем централізованого теплопостачання м. Суми не призведе до негативного транскордонного впливу на довкілля.

Технічні заходи, передбачені розробленою Схемою теплопостачання м. Суми повинні впроваджуватися у відповідності до розроблених у подальшому проектів, за якими має бути визначено можливий вплив на навколишнє природне середовище.

5) ВИПРАВДАНІ АЛЬТЕРНАТИВИ, ЯКІ НЕОБХІДНО РОЗГЛЯНУТИ, У ТОМУ ЧИСЛІ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ

ЗАТВЕРДЖЕНО;

Проект Схеми теплопостачання м. Суми на 2019-2029 рр. розроблено за 3 альтернативами і містить:

- інформацію щодо існуючої містобудівної ситуації у м. Суми;
- інформацію щодо перспективи житлового будівництва та будівництва об'єктів соціальної інфраструктури, які мають забезпечуватися тепловою енергією централізованими системами опалення у найближчі 10 років;
- інформацію про баланс теплової енергії та палива м. Суми за першою та другою чергами будівництва;
- інформацію щодо забезпечення споживачів м. Суми енергоресурсами;
- інформацію про фактичні та розрахункові показники ефективності функціонування теплогенеруючих потужностей котельень та теплових мереж;
- результати гідравлічних та теплових розрахунків систем теплопостачання;
- інформацію щодо запропонованих технічних заходів з підвищення енергоефективності функціонування централізованих систем теплозабезпечення (за трьома варіантами);
- результати техніко-економічних розрахунків щодо можливих результатів впровадження технічних та організаційних заходів з підвищення енергоефективності, надійності функціонування систем теплопостачання м. Суми;
- результати розрахунку екологічного впливу на довкілля, який може виникати від впровадження запропонованих заходів;
- висновки щодо обрання найбільш раціонального варіанту Схеми теплопостачання м. Суми.

Найсприятливішим варіантом вважається варіант 3 (альтернатива 3) Схеми теплопостачання м. Суми на 2019-2029 рр.

Крім того у процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки будуть розглянуті варіанти 1 та 2 (відповідно альтернатива 1 та альтернатива 2).

Оцінка ефективності вказаних альтернатив (альтернативних варіантів) буде відображена у Звіті про стратегічну екологічну оцінку.

б) ДОСЛІДЖЕННЯ, ЯКІ НЕОБХІДНО ПРОВЕСТИ, МЕТОДИ І КРИТЕРІЇ, ЩО ВИКОРИСТОВУВАТИМУТЬСЯ ПІД ЧАС СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ;

Основною метою прогнозу є оцінка можливої реакції навколишнього природного середовища на прямий чи опосередкований вплив людини, вирішення задач раціонального природокористування у відповідності з очікуваним станом природного середовища.

Всі методи прогнозування об'єднують у дві групи: логічні і формалізовані.

До логічних методів відносять методи індукції, дедукції, експертних оцінок, аналогії.

При відсутності про об'єкт прогнозування достовірних відомостей і, якщо об'єкт не підлягає статистичному аналізу, використовують метод експертних оцінок, суть якого полягає у визначенні майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів.

Метод аналогій полягає в тому, що закономірності розвитку одного процесу з певними поправками можна перенести на інший процес, для якого потрібно зробити прогноз. Формалізовані методи поділяють на статистичний, екстраполяції і моделювання.

- Статистичний метод ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому. Сутність його полягає в отриманні і спеціалізованому обробленні прогнозних оцінок об'єкта через опитування висококваліфікованих фахівців (експертів) у певній сфері науки, техніки, виробництва.

- Метод екстраполяції полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє. Цей метод ефективний при короткостроковому прогнозуванні стосовно об'єкта, який тривалий час розвивався рівномірно без значних відхилень. Ґрунтується він на вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його

розвитку у прогнозованому періоді;

- Метод моделювання полягає у побудові моделей, які розглядають з урахуванням імовірної або бажаної зміни прогнозованого явища на певний період, користуючись прямими або опосередкованими даними про масштаби та напрями змін. При побудові прогнозних моделей необхідно виявити фактори, від яких суттєво залежить прогноз; з'ясувати їх співвідношення з прогнозованим явищем; розробити алгоритм і програми моделювання змін довкілля під дією певних факторів.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки будуть використовуватись вищевказані методи, зокрема буде здійснено:

- збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників;

- проведення аналізу слабких та сильних сторін проекту Схеми теплопостачання м. Суми на 2019-2029 рр. з точки зору екологічної ситуації;

- проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей;

- визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру; ;

- проведення оцінки впливу проекту Схеми теплопостачання м. Суми на 2019-2029 рр. на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення;

- моніторинг фактичного впливу впровадження заходів Схеми теплопостачання м. Суми на довкілля.

7) ЗАХОДИ, ЯКІ ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ РОЗГЛЯНУТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ;

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки передбачається розглядати заходи з запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків на довкілля, визначені законодавством та нормативно-правовими актами.

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» визначає загальні вимоги в галузі охорони навколишнього середовища при розміщенні, проектуванні, будівництві, введенні у експлуатацію, експлуатації, консервації споруд та інших об'єктів.

Законом встановлено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з дотриманням обов'язкових екологічних вимог:

а) раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;

б) здійснення заходів щодо запобігання псування, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;

в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;

г) застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища і безпеку здоров'я населення;

д) збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;

е) здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб;

є) здійснення заходів щодо збереження і невиснажливого використання біологічного різноманіття під час провадження діяльності, пов'язаної з поводженням з генетично модифікованими організмами.

Заходи, спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на об'єкти тваринного світу під час провадження планової діяльності у відповідності до вимог статей 9, 37, 39, 40 Закону України «Про тваринний світ»:

- збереження умов існування видового і популяційного різноманіття тваринного

- світу у стані природної волі;
- недопустимість погіршення середовища існування, шляхів міграції тварин;
- збереження цілісності природних угруповань диких тварин;
- запобігання загибелі тварин під час здійснення виробничих процесів;
- охорону середовища існування. Умов розмноження і шляхів міграції тварин;
- недоторканість ділянок, що становлять особливу цінність для збереження тваринного світу;
- розроблення та здійснення заходів, які будуть забезпечувати збереження шляхів міграції тварин.

Заходи, спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на здоров'я населення.

При здійсненні планової діяльності у відповідності до вимог статті 24 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення» з метою відвернення і зменшення шкідливого впливу на здоров'я населення шуму, неіонізуючих випромінювань та інших фізичних факторів будуть розглядатися:

- відповідні організаційні, господарські, технічні, технологічні, архітектурно-будівельні та інші заходи щодо попередження утворення та зниження шумів до рівнів, установлених санітарними нормами;
- заходи радіаційної безпеки, відповідних санітарних правил, а також заходи, встановлені нормами, іншими актами законодавства, що містять вимоги радіаційної безпеки.

8) ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ;

Стратегічна екологічна оцінка буде виконана в обсягах, визначених статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Пропонується наступна структура Звіту з СЕО:

- 1) зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування;
- 2) характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 3) характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 4) екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 5) зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані з запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;
- 6) опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо-, та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;
- 7) заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;

- 8) обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);
- 9) заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- 10) резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9) ОРГАН, ДО ЯКОГО ПОДАЮТЬСЯ ЗАУВАЖЕННЯ І ПРОПОЗИЦІЇ ТА СТРОКИ ЇХ ПОДАННЯ

Зауваження і пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Схеми теплопостачання м. Суми на 2019-2029 рр. *подаються до:*

Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради.

Відповідальна особа: Начальник відділу інженерного господарства Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради, Коваленко Тетяна Олегівна (контактні дані, e-mail: vig307@ukr.net, (0542) 700-590, 095-329-72-77).

Строк подання зауважень і пропозицій становить 15 днів з дня опублікування, тобто до **16 листопада 2019 року**.